

УВОД

Годишният доклад на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС, Комисията) представя независимия поглед на регулатора върху развитието и напредъка в сектора на електронните съобщения през 2012 г. и се изготвя съгласно разпоредбата на чл. 38 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС).

Мисията и основната цел на регулатора и през 2012 г. бяха съсредоточени в подобряване на условията за развитие на ефективна конкуренция на пазара, както и гарантирането на максимална защита на интересите на крайните потребители. През изтеклата година КРС работеше в условия на публичност и прозрачност, като поддържаше активен диалог с предприятията, институциите, гражданските и потребителски организации.

През 2012 г. Комисията съсредоточи своята работа в определяне, анализ и оценка на пазарите на електронни съобщения, съгласно Препоръката на Европейската Комисия (ЕК) за съответните продуктови пазари в сектора на електронните съобщения, подлежащи на ex-ante регулиране. В резултат на това бяха нотифицирани и приети втория кръг анализи на пазарите на генериране на повиквания от определено местоположение на обществени телефонни мрежи и на терминиране на повиквания в определено местоположение на индивидуални обществени телефонни мрежи, както и на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. С определянето, анализа и оценката на пазарите на линии под наем на дребно, както и на магистрални и терминиращи сегменти на линии под наем на едро, успешно бе приключен първи кръг на пазарните анализи.

Чрез тях бяха наложени редица специфични задължения на предприятията със значително въздействие върху съответните пазари, с цел създаване на по-добри условия за стимулиране на конкуренцията. Пакетът от мерки включва достъп и ползване на необходими мрежови средства и съоръжения, прозрачност, равнопоставеност, задължение за разделно счетоводство, прилагане на разходаориентирани цени. В следствие на пазарните анализи цените на едро на мобилните и на фиксираните телефонни услуги постепенно се понижават, като намаляването започна на 01.07.2012 г. и се осъществява на две стъпки от 6 месеца.

Важна стъпка за осигуряване на изпълнението на задълженията за равнопоставеност и прозрачност е приемането от регулатора на „Форма и методология за въвеждане и прилагане на разделно счетоводство”, с която се конкретизират изискванията във връзка с наложените специфични задължения на „БЪЛГАРСКА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННА КОМПАНИЯ” АД, „КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ” ЕАД и „МОБИЛТЕЛ” ЕАД. С документа се определят съдържанието и формата на регулаторните счетоводни отчети, които задължените предприятия следва да изготвят, така че разходите, приходите, активите и пасивите от техните годишни финансови отчети да бъдат разпределени по дейности и предоставяни видове електронни съобщителни услуги. Целта е създаване на ефективна конкуренция на съответните пазари на едро и свързаните пазари на дребно с оглед защита на интересите на крайните потребители.

Изпълнявайки своите законови правомощия, КРС и през 2012 г. работи за разрешаване на възникналите в сектора проблеми чрез създаване на оптимално

конкурентна среда. В тази връзка, с приетото от Комисията Типово предложение за достъп до пасивна инфраструктура се облекчиха значително условията и процедурите за използване на подземната канална мрежа на БТК. Намаляването на цените на предоставяните от историческото предприятие услуги, цените за достъп, както и въвеждането на допълнителни видове защитни тръби с по-малък диаметър осигуряват възможност за навлизане на пазара, стимулиране на ефективното използване на съществуващата инфраструктура и съответно подобряване на конкуренцията. По този начин се дава възможност на алтернативните оператори да развият своите мрежи и да предоставят по-качествени услуги на българския потребител.

В края на декември 2011 г. Законът за електронните съобщения беше изменен с оглед транспониране на Директива 2009/136/ЕО и Директива 2000/140/ЕО за изменение на Европейската регулаторна рамка за електронни съобщителни мрежи и услуги. Прилагането на промените започна през 2012 г., като в предвидените за това срокове КРС измени подзаконовите нормативни актове с оглед привеждането им в съответствие със законовите изменения.

През август 2012 г. КРС прие и изменения и във функционалните спецификации за преносимост на номерата, с цел по-голяма защита на правата на потребителите и улесняване на процеса. Новите изменения предвиждат намаляването на срока за пренос на номера в мобилни и фиксирани мрежи, както и отпадането на редица задължения от страна на абоната, заявил желание да смени оператора си.

Осигурена е и възможност за изрично писмено изявление на потребителя за стартиране на процедурата по пренасяне 7 дни след подаване на заявлението за пренасяне, като договорът между приемащия доставчик и абоната влиза в сила в деня на успешното пренасяне на номера в мрежата на избрания доставчик.

КРС организира и проведе 26 изнесени приемни за граждани, чиято цел беше разрешаването на трудностите на потребителите на електронни съобщителни услуги и повишаването на потребителска култура.

Приоритет за регулатора беше и структурното и функционалното развитие на Националната система за мониторинг на радиочестотния спектър, чрез която се осигурява постоянно и резултатно наблюдение на радиочестотния спектър на територията на цялата страна.

През годината продължи изграждането на последната станция от системата за мониторинг, като бяха извършени основни строително-монтажни дейности по изграждане на ДУС „Плевен” до с. Годорово, обл. Плевен. В края на 2012 г. Националната система за мониторинг разполагаше с 15 функциониращи основни стационарни (обслужваеми и дистанционно-управляеми) станции.

С въвеждането в експлоатация на новоизгражданата станция ще се разширят възможностите на КРС за ефективен контрол на радиочестотния спектър в централната част на Северна България.

Във връзка с изпълнение на План 2012 за прехода към цифрово телевизионно разпръскване, особено внимание бе отделено на мониторинга в честотните обхвати за телевизионно разпръскване с цел създаване на условия за безпроблемно осъществяване на

прехода от аналогова към цифрова телевизия и успешно приключване на процеса на цифровизация през 2013 г..

По отношение на трансграничните замърсявания политиката на КРС беше насочена към развитие на двустранните отношения с регулаторните органи от съседните страни. Заедно с турския регулатор бяха проведени активни действия за спиране на трансграничните замърсявания в обхватите за УКВ-ЧМ радио- и телевизионно разпръскване, особено актуален проблем през летния сезон по българското Черноморие.

Международната дейност на комисията през 2012 г. беше основана на задълбочаване на ефективното взаимодействие с европейските регулатори, по-нататъшно развитие на сътрудничеството на световно, европейско и регионално равнище и утвърждаване на активната роля на КРС в международните организации в областта на електронните съобщения.